

[Hartvig Frisch.]

komme Tider, hvor Folkeforbundets Politik bliver stærkere igen, det er der ingen, der aner, men at der er sket en Ændring siden Sammenbrudet, tror jeg vi alle kan blive enige om. Men at det samtidig skal kræves, at Danmark skal afgive en Erklæring ud over de 7 Staters Erklæring, og at Danmark skal sige noget ud over det simple Forbehold, der ligger i de 7 Staters Erklæring, kan jeg overhovedet ikke finde nogen Mening i, og jeg synes ikke, det ærede Medlem har givet os nogen som helst Antydning af, hvad det er, han vil have der skal erklæres. Det er jo tit, naar der spørges saa mange Gange, at det ender med, at man maa sige: Ja men, hvad er det da, man ønsker der skal erklæres? For dette at sige, at Verdenssituationen er en anden. . . . ja, Verdenssituationen er sandelig en anden end for 10 Aar siden, i allerhøjeste Grad en anden!

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har Ordet for en kort Bemærkning.

Christmas Møller: Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch maa ikke, hvor betydelig en Stilling han end har, tage fejl her. Det var ikke det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft gik imod, det var den højtærede Udenrigsminister; for det Resultat, det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft og jeg og andre vil have, og som vi mener har en saglig Interesse for Landets Stilling, er en Erkendelse af den ændrede Stilling for mindre Lande, for vort Land i Folkenes Forbund, denne Erkendelse, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch her gav Udtryk for, og den Erkendelse, der ogsaa maa ligge i, at vi har erklæret vor juridiske Stilling for at være en anden nu end for 2 Aar siden; og derfra gaar vi videre og siger, at da maa den Forsvars- og Udenrigspolitik, vi maa føre, ogsaa reelt blive en anden. Det er dette Standpunkt, den svenske Udenrigsminister har givet saa klart Udtryk i de sidste Dage, og det er det Standpunkt, de Herrer hellere skulde erkende og give os Ret og Medhold i.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har Ordet for en kort Bemærkning.

Hartvig Frisch: Ja, Ændringen i Stillingen ligger i Erklæringen, og man kan ikke udlæse sig nogen som helst anden Ændring

end den, som ligger i Erklæringen. Men naar det ærede Medlem, selv paa Forespørgsel, ikke kan give noget som helst andet Svar end det, der ligger i Erklæringen fra de 7 Stater, men naturligvis ønsker at benytte det til at rejse et forsvarspolitisk Spørgsmaal, er det en helt anden Sag. Det kan det ærede Parti have den Fornøjelse af, det kan have, men det vedkommer ikke paa nogen Maade det, der fremgaar af de 7 Staters Erklæring, den Erklæring, som de 7 Stater har fundet det passende og rimeligt at afgive efter Sanktionernes Sammenbrud. Og i denne Erklærings Indhold ligger alt det, der er ændret i Situationen.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft har Ordet for en kort Bemærkning.

Ole Bjørn Kraft: Det er, som jeg sagde før, at hvis det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch havde siddet paa Udenrigsministerens Stol og havde talt som Udenrigsminister, havde denne Diskussion for længst været afsluttet. For naar det ærede Medlem staar her og siger, at han kan ikke forstaa, hvori det nye ligger, hvor Uoverensstemmelsen er, eller hvad Meningen er med Spørgsmaalet, saa er det, fordi det ærede Medlem inderst inde har den samme Opfattelse som vi. Men Udenrigsministeren har hele Tiden været ude af Stand til at forstaa Forskellen. Sagen begyndte paa den Maade, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller konstaterede den Ændring, der var sket, og sagde, at Danmark skulde i sin Politik drage Konsekvensen deraf, hvorpaa Udenrigsministeren stod frem og erklærede, at der var ikke sket nogen Ændring i det Forbehold, man har taget, at den Udtalelse, man fremsatte i Juli 1936, ikke var andet, end hvad man havde sagt allerede i 1921. Og paa Baggrund af den Erklæring, Udenrigsministeren her afgav, var det jeg holdt min første Tale, hvori jeg søgte at bevise, at der var en afgørende Forskel, idet man netop, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch siger, har draget Konsekvensen af de Erfaringer, man har gjort med Hensyn til, at Folkeforbundet ikke blev universelt, med Hensyn til, at Nedrustningspolitikken ikke blev gennemført, med Hensyn til, at man har maattet lade mange Situationer, hvor Folkeforbundspagten skulde være traadt i Virksomhed, gaa hen, uden at Pagten traadte i Virksomhed, og som Følge deraf forbeholdt de 7 Stater sig noget større Handlefrihed, end de hidtil har haft. Og det var